

यवाषिके adj. von यवाष gaṇa 1. कुमुदादि zu P. 4, 2, 80.

यवाषिन् desgl. gaṇa प्रेतादि zu P. 4, 2, 80.

यवांस UNĀDIS. 4, 2, 1) m. *Alhagi Maurorum Tourn.*, *Mannapflanze* AK. 2, 4, 3, 10. RATNAM. 119. *eine Art Khadira ÇABDAM.* im ÇKDR. = यास, त्रिकर्णिका u. s. w. RĀĠAN. ebend. — gaṇa पुष्करादि zu P. 5, 2, 135. — 2) f. *ein best. Gras*, = गुण्डासिनी RĀĠAN. im ÇKDR. — Vgl. धन्व.

यवासक m. *Alhagi Maurorum Tournef.* ÇABDAR. im ÇKDR. SUÇR. 1, 163, 5, 2, 418, 4.

यवासशर्करा (य^०+श^०) f. *Mannazucker* RĀĠAN. im ÇKDR. SUÇR. 1, 188, 6.

यवासिनी f. *eine mit Javāsa bestandene Gegend* gaṇa पुष्करादि zu P. 5, 2, 135.

यवाह् (1. यव + आह्) m. = यवतार RĀĠAN. im ÇKDR. SUÇR. 2, 119, 6.

यैविक, यैविन् und यैविल्ल adj. (मत्वर्थे) von 1. यव gaṇa तुन्दादि zu P. 5, 2, 117.

यैविष्ठ (superl. zu युवन्) 1) adj. *der jüngste* (m. *ein jüngerer Bruder* H. 352) P. 5, 3, 64, 6, 4, 156. VOP. 7, 56. किमु श्रेष्ठः किं यैविष्ठे न आ ज्ञगन् RV. 1, 161, 1. 10, 143, 2. BUĀG. P. 3, 1, 6, 6, 7, 33, 9, 4, 1. 10, 82, 16. PAKĀR. 4, 8, 68. Sehr häufig heisst so *das jüngste d. h. eben aus den Hölzern geborene oder auf den Altar gesetzte Feuer*, RV. 1, 22, 10. 147, 2. 189, 4. 2, 6, 6. 3, 15, 3. 19, 4. 4, 2, 10. 13. 4, 6, 11. दधाति रत्नं विधते यैविष्ठः 12, 3, 4. ऊवे वः सूनुं सकेतो युवानमद्रोघवाचं मतिभिर्वैविष्ठम् 6, 5, 1, 6, 2, 7, 3, 5. यतो यैविष्ठो अज्ञनिष्ठ मातुः 4, 2, 7, 3, 12, 1. 10, 20, 2. ÇAT. BR. 7, 5, 2, 38. Daher Bein. Agni's TS. 2, 2, 3, 1. Agni Javishṭha angeblicher Liedverfasser zu RV. 8, 91 und KĀṬH. 16, 16. fg. — 2) m. N. pr. eines Brahmanen Verz. d. Oxf. H. 18, b, 10. pl. *seine Nachkommen* 19, a, 26. — Vgl. यवीयस्.

यैविष्ठवत् adj. *das Wort यैविष्ठ enthaltend* ÇAT. BR. 7, 5, 2, 38. 10, 1, 3, 11.

यैविष्ठ्य adj. = यैविष्ठ VS. PRĀT. 4, 153. stets am Ende eines Pāda als Dijambus RV. 5, 26, 7. 1, 36, 6. 3, 9, 6. 28, 2. 5, 8, 6. यैविष्ठ्यं nach P. 5, 4, 36, VĀRTI. und KĀÇ. zu P. 5, 4, 30.

यवीनर m. N. pr. eines Sohnes des Aḡamiḡha HARIV. 1073. des Dvimiḡha VP. 433. BUĀG. P. 9, 21, 27. des Bharmjāçva 32. des Vāhjaçva HARIV. 1770.

यैवीयस् (compar. zu युवन्) adj. *jünger*; m. *ein jüngerer Bruder*, f. *eine jüngere Schwester* P. 5, 3, 64, 6, 4, 156. VOP. 7, 56. AK. 2, 6, 4, 43. H. 352. MED. s. 60. KAUC. 82. 84. M. 2, 128. 130. 8, 116. 9, 57. fg. 11, 185. JĀĒN. 1, 52. MBH. 5, 5044. यवीयसः nom. pl. HARIV. 6481. R. 1, 31, 15, 70, 2. यवीयसं भ्रातरम् 103, 39. 3, 24, 10. 4, 3, 12. 17, 31. 56, 24. fg. BUĀG. P. 4, 13, 11. 24. 1. 5, 9, 1. 9, 15, 13. 10, 54, 52. MĀK. P. 50, 22. मातरः जननी, अम्बा *eine jüngere Stiefmutter* R. 2, 22, 30 (19, 22 GORR.). 52, 56. 58 (51, 23. 25 GORR.). der Çūdra im Gegensatz zu den drei übrigen Kasten MBH. 1, 6487 (nom. pl. यवीयसः). in Verbindung mit भूत् im Gegens. zu महाभूत् 12, 8977. — Vgl. यैविष्ठ.

यवीयस (von यवीयस्) m. N. pr. eines Lehrers Verz. d. Oxf. H. 55, b, 24.

यवीयुध् (vom intens. von 1. युध्) adj. *kriegerisch, streitbar* RV. 8, 4, 6. 10, 61, 9. यव्युध् ÇAT. in Ind. St. 2, 47.

यवोत्थ (1. यव + उत्थ) n. = यवाह् RĀĠAN. im ÇKDR.

VI. Theil.

यवोदर (1. यव + उ^०) n. *der Leib* —, *die dicke Stelle eines Gerstenkorns als best. Längenmaass* Ind. St. 8, 437. MĀK. P. 49, 37.

यवोर्वरा (1. यव + उ^०) f. *Gerstenacker* ÇĀNKH. ÇR. 14, 40, 14. LĀṬI. 8, 3, 4.

1. यैव्य (von 1. यव) 1) adj. *zu Gerste geeignet* P. 5, 1, 7. *mit Gerste besät*, — *bestanden* 2, 3. AK. 2, 9, 7. H. 967. HALĀJ. 2, 8. — 2) m. nach MAH. *Gersten-, Fruchtvorrath* VS. 23, 8; vgl. VS. PRĀT. 2, 20. — 3) m. pl. Bez. eines Rshi-Geschlechts: सोमपा यव्याः (सोमवायव्याः ed. Bomb.) MBH. 12, 6143.

2. यव्यै (wie eben) n. Bez. gewisser Homamantra (nebon गव्य) TBR. 3, 8, 18, 3.

3. यव्यै (von 2. यव) adj. *etwa die Java enthaltend*; m. *Monat* ÇAT. BR. 1, 7, 2, 46. GAṆGĀMĀH. im PRĀJACĪTTAT. im ÇKDR.

यव्यौ nach NAIGH. f. so v. a. *Fluss*; wohl aus der Stelle वार्षा लो यव्याभिवर्धति प्रूर व्रक्षोपि RV. 8, 87, 8 gefolgert. Hier wie in den folgenden Stellen könnte der adverbial gebrauchte instr. sg. *in Menge* (also etwa auch *in Strömen*) bedeuten. परा प्रुधा अयसो यव्या साधारण्येवं मरुतो मिमितुः RV. 1, 167, 4. मरुश्चिखस्य मीळ्ळुषो यव्या क्विष्मति मरुतो वन्दते गीः 173, 12. Die Comm. leiten das Wort bald von 1. यव, bald von यु ab; das Metrum erfordert यवीया zu sprechen.

यव्यौवती f. N. pr. eines Flusses oder einer Oertlichkeit RV. 6, 27, 6. PAKĀV. BR. 25, 7, 2. Im ersten Fall zu यव्या, im andern etwa zu यव्यै = 1. यैव्य mit Dehnung des Auslauts.

यव्युध् s. यवीयुध्.

यश am Ende eines adj. comp. = यशस् in अति^० und सु^०. n. यशम् (BENFEY vermuthet यशस्) N. eines Sāman Ind. St. 3, 230, a; vgl. कार्त^०. यशःकर्षा (यशस् + कर्षा) m. N. pr. zweier Fürsten Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 6, 504, ÇI. 14. 7, 5, ÇI. 7.

यशःकेतु (यशस् + केतु) m. N. pr. verschiedener Fürsten Verz. d. Oxf. H. 132, b, 25. KATHĀS. 80, 4. 86, 4. 89, 3.

यशःपरुह (यशस् + प^०) m. *Pauke* AK. 1, 1, 3, 6. H. 293.

यशःपाल (यशस् + पाल) m. N. pr. eines Fürsten COLEBR. Misc. Ess. 2, 278.

यशद n. *ein best. Mineral*, vulgo दस्ता ÇKDR. nach BUĀVAPR. दस्ता ist nach HAUGHTON *zinc, lapis calaminaris, pewter, tutenag*.

यशश्चन्द्र (यशस् + चन्द्र) m. N. pr. eines Fürsten Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 7, 5, ÇI. 7.

यशःशेष (यशस् + शेष) adj. *von dem nur der Ruhm übriggeblieben ist* d. i. *totd* H. 374. *शेषीभूत्* *verstorben* Ind. St. 8, 393. *शेषतां* *प्रया* so v. a. *sterben* KATHĀS. 91, 44. *शेषतां नी* *töden* RĀĠA-TAR. 4, 112.

1. यैशस् 1) n. UNĀDIS. 4, 190. a) *Ansehen, schöne oder stattliche Erscheinung; Schönheit, Würde, Herrlichkeit*: आर्विभुवद्रूपीर्यशसा गोः RV. 4, 1, 16. 1, 23, 15. प्रति प्रुष्यतु यशो अय 7, 104, 11. 5, 4, 10. 6, 2, 1. 79, 7. 9, 20, 4. वीरवत् 4, 32, 13. 7, 15, 12. 8, 23, 21. 9, 61, 26. ध्रुव 7, 74, 5. द्युन्नितम् 8, 19, 6. द्युमत् 9, 32, 6. AV. 3, 22, 1. 6, 39, 1. 2. किरणये गोषु यद्यशः 69, 1. (पुरा) यशसा संपरिवृताम् 10, 2, 33. यथा यशश्चन्द्रमस्यादित्ये च 3, 18. विश्वरूप 8, 9. चतुः श्रोत्रं यशो अस्मानु धेहि 11, 5, 25. 12, 5, 8. 19, 37, 1. 58, 3. VS. 18, 8. 20, 3. 32, 3. यशस्, श्री ÇAT. BR. 11, 6, 2. 13, 1, 2, 8. 14, 9, 4, 6. 7. TS. 5, 7, 6, 4. अप्सरसाम् PĪR. GAṆH. 2, 6. KAUC. 70. — b) *Ansehen, Ehre, Lob, Ruhm* AK. 1, 1, 5, 12. H. 273. HALĀJ. 1, 153. AV. 9, 6,